

Okuma Anlama - Anlamli ve Kurallı Cümleler

KISKANÇ LALE

Çok güzel bir şekilde görünen, misler gibi kokan bahçelerin birinde rengarenk görünümleriyle çiçekler huzur içinde mutlu yaşıyorlarmış. Çiçeklerden manolya, menekşe, gül, lale ve papatya her renkte ve güzellikte etrafa neşe saçıyorlarmış. Bahçeye gelenler çiçeklerin hem güzelliklerine hem de arkadaşlıklarına hayran kalıyorlarmış. Bülbül gülün yanına gelerek şarkılar söylüyor, menekşe sümbülle saatlerce sohbet ediyormuş. Ancak bülbülün her zaman gülün yanında şarkı söylemesini kıskanan lalenin içini bir kurt kemiriyormuş. Kıskançlıktan gittikçe sararan lale duramamış. Arkadaşı gülün güzelliği ve kokusu giderse diğer çiçeklerin ve bülbülün kendisine ilgi göstereceklerini düşünmüş.

Bahçeye ilgilenen bahçıvan geldiğinde lale, bahçıvanla konuşmuş. Gülün son zamanlarda çok solgun gözüktüğünü söylemiş. Özellikle dikenlerinin bahçıvanın ellerini kanattığından bahsederek vereceği ilacı gülün dibine dökerse hem gülün güzelleşeceğini hem de dikenlerinin yok olacağını anlatmış. Bahçıvan bu teklifi kabul etmiş, güle vereceği suyun içerisine lalenin verdiği ilacı eklemiş. Sonraki gün gelmek üzere evine dönmüş.

Sabah erkenden kalkan bahçıvan işini güzel yapacak olmanın heyecanıyla yola koyulmuş. Bahçeye geldiğinde tüm çiçeklerin uykuda olduklarını görmüş. Gülün yanına gitmeden önce lalenin yanına uğramış. Lale dünden daha sarı görünüyormuş. Bahçıvan laleye acımış, güle vereceği ilaçtan biraz da ona vermesi gerektiğini düşünmüş. Lale henüz uyanmamışken ilaçlı sudan lalenin toprağına dökmüş. Bahçıvan daha gülün yanına gitmeden, laleden acı bir "Ah!" sesi duyulmuş. Lale kendinden geçmiş iyice sararıp solmuş, bir daha hiç kimseye kötülük düşünememiş.

Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Bahçede hangi tür çiçekler varmış?
2. Bülbül gülün yanına gelerek ne yapıyormuş?
3. Lale niçin gülü kıskanmış?

4. Lale güle ne olursa bülbülün ve diğer çiçeklerin ilgisini çekeceğini düşünmüş?
5. Gülü kıskanan lale bahçıvanı nasıl kandırmış?
6. Masalın sonunda lalenin başına ne gelmiş?
7. Aşağıdaki kutulara, verilen kelimelerin çağrıştırdığı dörder kelime yazalım.

SICAK

⇒
⇒
⇒
⇒

OYUNCAK

⇒
⇒
⇒
⇒

MEYVE

⇒
⇒
⇒
⇒

VATAN

⇒
⇒
⇒
⇒

ŞEHİR

⇒
⇒
⇒
⇒

TATİL

⇒
⇒
⇒
⇒

8. Aşağıda karışık olarak verilmiş kelimelerden anlamlı cümleler oluşturup, altlarına yazalım.

1. uzun - çocuk - oynadı - süre - topla

2. sokağa - taradıktan - saçını - çıktı - Ayşe - sonra

3. özlemle - beri - görmediği - küçüklüğünden - babasına - sarıldı

4. acıktığı - karnı - eve - için - döndü - çabucak

5. insanlar - yurtlarını - değişmezler - hiçbir - şeye

Okuma Anlama - Anlamlı ve Kurallı Cümleler

UÇAN BALONLAR

Ela iki gün önce gittikleri alışveriş merkezinde gördüğü uçan balonları çok istemişti. Ancak anne ve babasına balonları almak istediğini söyleyememişti. O gece rüyasında yine aynı balonları gördü. Balonlar, Ela'nın elindeydi. Rengarenktiler. Ela balonlarla beraber yavaş yavaş havalandığını hissetti. İnsanlar küçücük birer nokta kadar kalmışlardı.

Gökyüzünde uçarken bulutlara selam verdi. Pamuk şekere benzeyen bulutla epey bir sohbet etti. Diğer bulutlara balonlarının renklerinin güzelliğinden bahsetti. Balonlarıyla Ela çok mutluydu. Yere hiç inmek istemiyordu. Bir yandan da evden epey uzaklaştığını fark ediyor, nasıl döneceğim? diye endişe ediyordu. Tam o sırada bir şimşekle karşılaştı. Şimşek çok öfkeli olsa gerek birkaç balonu oracıkta patlattı. Ela yavaş yavaş yeryüzüne inmeye başladı. Bir yandan da balonlarını patlattığı için şimşeğe çok kızıyordu.

Metni dikkatlice okuyalım. Metnin sonunda ne olmuş olabilir?
Hayal gücümüzü kullanarak yukarıya yazalım.

1. Aşağıdaki kelimeleri anlamlarıyla eşleştirelim.

▲ Rengarenk

Patlama işine yol açmak.

◆ Şimşek

Yerden ayrılıp göğe uçmak.

★ Havalanmak

Hava veya gazla doldurulmuş plastik oyuncak.

● Balon

Çeşitli renkleri olan, renk renk.

■ Patlatmak

İki bulut arasında oluşan elektrik akımı.

2. Aşağıya göre cevaplara altı çizili ifadeleri bulduracak şekilde sorular yazalım.

Ela iki gün önce gittikleri alışveriş merkezinde balonları istemiş.

Ela, anne ve babasına balonları istediğini söyleyememiş.

Balonlar rengarenklermiş.

Ela, eve pamuk şekere benzeyen bulutla epey bir sohbet etti.

Ela, nasıl döneceğini düşündüğü için endişe ediyordu.

Şimşek çok öfkeli olduğu için balonları patlattı.

3. Aşağıda karışık olarak verilen kelimelerden cümleler oluşturalım. Gereksiz olan sözcüğün üzerine "x" işareti koyalım.

karnı

seviyor

yazın

içmeyi

soğuk

su

vermiştir

sanatla

askerler

Atatürk

bilime

önem

zaman

sanki

her

sözlü

olmalıyız

doğru

yarısına

yaklaşmıştı

gece

saat

doğru

küçük

yavaş

ufuktan

millet

Güneş

yavaş

doğuyor

Okuma Anlama - Anlamalı ve Kurallı Cümleler/Kısaltmaların Yazımı

Sevgili Günlüğüm,

Sana bugün anlatacak o kadar çok olay var ki... Bugün farklı ve güzel bir gündü. Her zamanki gibi okula gittim evet ama öğretmenim ve arkadaşlarımla geziye gitmek için.

Sabah erkenden kalktım. Kahvaltı yapamadım çünkü çok telaşlıydım. Gezi için toplanmamız epey zor oldu. Bazı arkadaşlarımız geciktiği için onları beklemek zorunda kaldık. Otobüslere bindiğimizde öğretmenimiz Anadolu Medeniyetleri Müzesine gittiğimizde nasıl davranmamız gerektiğini, nelere dikkat edeceğimizi hatırlattı. İlk defa bir müzeye gideceğim için nasıl davranmam gerektiğini öğrenmem iyi oldu. Küçük not defterime gördüğüm her tarihi eserle ilgili notlar aldım. Öğretmenimiz gezi ile ilgili rapor hazırlayacağımızı söyledi. Bu notları orada kullanacağım. Gezinin sonunda bir çay bahçesinde oturduk. Nihayet aç olan karnımı doyurabildim. Keyfim daha da yerine geldi. Şarkılar söyleyerek otobüse bindik, okula geldiğimizde hava kararmak üzereydi.

Bu gezi sonunda anladım ki sevgili günlüğüm ben geçmişte yaşanan olayları içeren ve adına tarih denilen bilgileri seveceğim. Bu konuda bilgi edinmek ve insanlık tarihini öğrenmek için sabırsızlanıyorum.

Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Çocuk o gün okula neden gitmiş?
.....
2. Çocuk neden kahvaltı yapamamış?
.....
3. Öğretmen otobüslere bindiklerinde hangi konuyu hatırlatmış?
.....
4. Gezinin sonunda nerede oturmuşlar?
.....
5. Gezinin sonunda çocuk neyi seveceğini anlamış?
.....

6. Aşağıda verilen kelimeleri anlamlı ve kurallı bir cümle haline getirelim.

→ süt - kahvaltıda - içti - çocuk - bardak - bir

→ bulutlar - bıraktı - yerini - güneşe - kara

→ lambası - patladığı - sokak - için - göremiyordu - önünü

→ sohbet - çeşmenin - ediyorlardı - başında - gençler

→ kuşları - çiçekleri - ağaçları - özellikle - sever - çok

→ sonunda - kuzenine - teyzesine - ve - kavuşacaktı

→ sonu - hafta - için - öğretmenimiz - bize - ödev - verdi - çok

Kısaltmalar bazen küçük, bazen büyük harflerle yapılır. Büyük harflerle yapılan kısaltmaların arasına nokta koyulmaz.

Büyük harfle yapılan kısaltmalara gelen ekler kısaltmanın son harfinin okunuşuna göre gelir.

Küçük harfle yapılan kısaltmalara gelen ekler, kelimenin okunuşuna göre gelir.

7. Aşağıda verilen cümlelerden yukarıdaki kurallara uyanları işaretleyelim.

Boyum 1.30 cm'ye yaklaştı.

TDK'dan aldığım sözlük çok yararlı oldu.

Doç. Dr. Ali Bayraktar hastanemizde göreve başlamıştır.

TBMM'yi görmeyi çok istiyorum.

T.R.T.'de çok güzel bir film var.

Esenler Cad.'nde doğalgaz çalışması varmış.

Bu oyuncak 20 TL'nin altında satan yer bulamazsın.

Öğrendiklerimizi Pekiştirelim - 9

1.

1. soğuyacak 2. haftaya
4. birkaç 3. kadar
5. havalalar

Yukarıda verilen sözcüklerle anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturduğunda doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A. 4-3-2-1-5
B. 1-5-4-3-2
C. 4-2-3-5-1

2. ■ Her biri güzelliklerini ortaya koymak için topluluğun önüne çıkmış.
● Kuşlar kendi aralarında en güzel seçmek için toplanmışlar.
★ Tavus kuşu seçileceğini düşünürken serçe birinci olmuş.

Yukarıdaki cümleleri oluş sırasına göre sıraladığımızda sıralamada en son cümle hangisi olur?

- A. ■ B. ● C. ★

3. 1. Tam evden çıkacakken kuaför olan koşmumuz bize geldi.
2. Saçlarının boyanması gerekiyordu.
3. Kuaföre gitmek için hazırlandı.
4. Annem düğüne gidecekti.

Yukarıdaki cümlelerden hangi ikisi yer değiştirilirse cümle olay sırasına göre sıralanmış olur?

- A. 1-4 B. 3-4 C. 2-4

4. 1. "Var mı benden daha güçlüsü?" demiş.
2. Bir gün bir aslan ormanda kükremiş.
3. Fare aslanın sesini duyunca delikten çıkmış.
4. "Ben varım işte!" demiş.

Yukarıdaki cümleleri oluş sırasına göre sıralarsak hangisi 2. sırada yer alır?

- A. 1 B. 2 C. 3

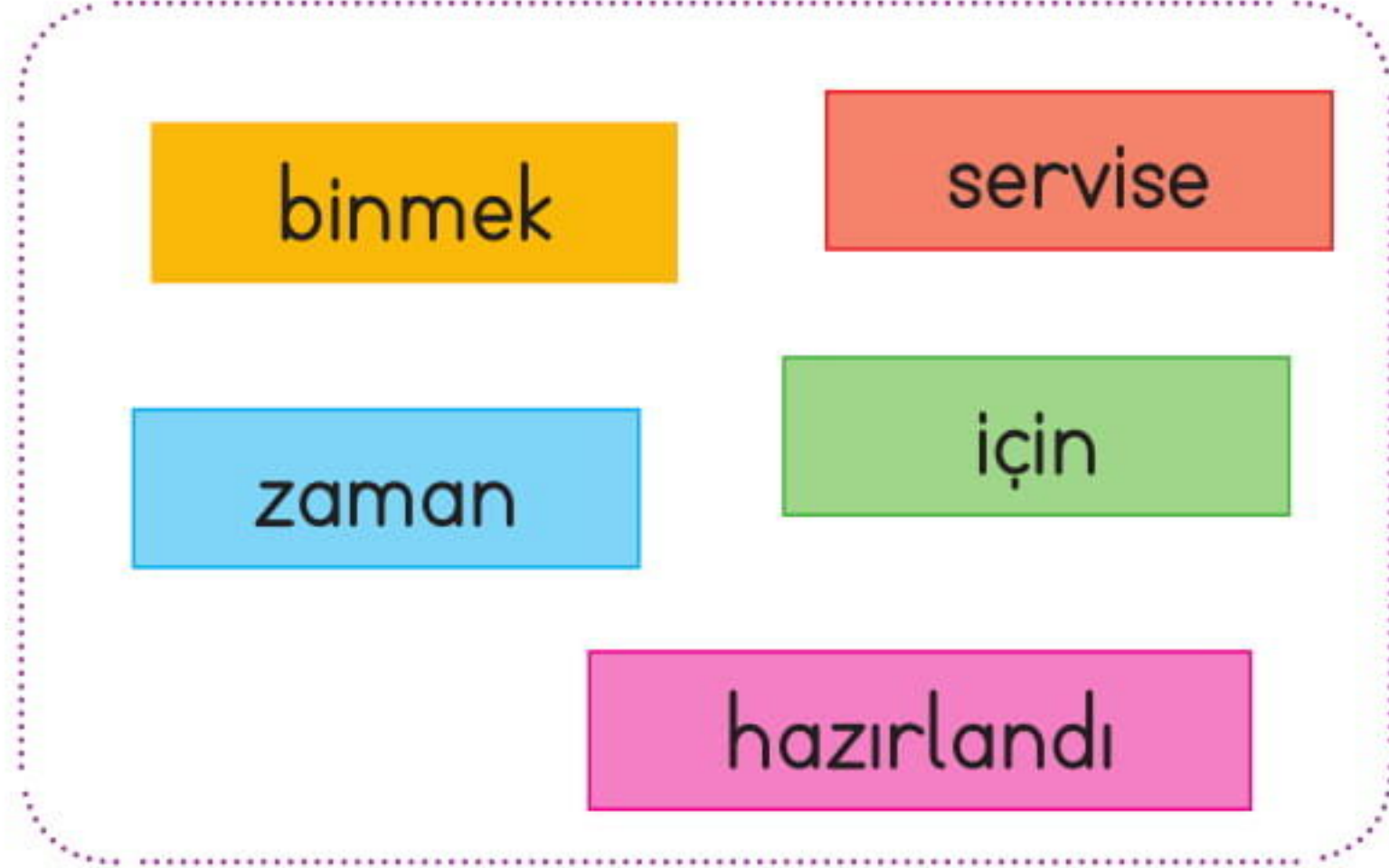
5. "Sen benim derdimi anlamazsın."

1 2 3

cümlesinde hangi sözcüğün yerini değiştirirsek cümle kurallı olmaz?

A. 1 B. 2 C. 3

6.

Anlamli ve kurallı bir cümle oluşturduğumuzda aşağıdakilerden hangisini kullanmayız?

A. B. C.

7. Sabah erkenden yola koyuldum.

 Mecburen taksiye bindim.

 İşyerine vardığımda patron kapıda beni bekliyordu.

 Ama ne kadar hızlı da olsam otobüsü kaçırdım.

Yukarıda verilen cümleler oluş sırasına göre sıralandığında hangileri başta ve sonda olur?

A. - B. -
C. -

8. "Dün postacı getirdi mektup."

1 2 3 4

Yukarıdaki kelimelerden anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturduğumuzda en sona gelmesi gereken sözcük aşağıdakilerden hangisidir?

A. 2 B. 3 C. 4

9. "Rüzgar esmeyince oynamaz yaprak"

1 2 3 4

Yukarıdaki sözcüklerden hangileri yer değiştirirse cümle anlamlı ve kurallı olur?

A. 1-2 B. 3-4 C. 2-3

10. Aşağıdakilerden hangisi anlamlı ve kurallı bir cümledir?

A. Çam ağacını dikemediği için üzüldü.

B. Üzüldü çam ağacını dikemediği için.

C. Dikemediği için üzüldü çam ağacını.